

נ. שרת - אורח כבוד של הבירה

טכס רב רושם בירושלים - ב.ג. נעדר אך שלח איגרת

8.7.65

מ'ר'ר'ר

Doc 06526

מאת יהושע ביצור - מר משה שרת קם מ- קומן נרגש ונפעם, נישא אל מר לוי אשכול, היבוק ונשק לו על לחיו. דווקא כשני בלתי מלוויו זה היה ה- שיא הדרמטי בטכס בו ה- עניקה אתמול למר שרת אז- ראות הכבוד של יהושע הביירה.

חיבוק זה בא גם לבטא את שותפות הדרך בה עברו שני אישים אלה במימים טובים וק- שים, עד הגיעם למרום ה- פיסגה של ראשות הממשלה בישראל.

נדמה כי כל „פני“ המדינה באו לכבד את מר שרת ביום זה. מי לא היה באולם הנאה והמסוגנן בטעם של מועצת עיריית ירושלים? כולם באו- נכון - בן-גוריון לא בא. אבל גם הוא, שהיה איש ריבו בפניו חיים ארוכים, שלח אג- רת ברכה בה הרים על גס את מר שרת כ, אהד מאנשי המ- פת המעטים בדורנו, נגיד רוח שוע ערבי במובן הנאצל ב- יותר.

ירושלים, השבעה טכסים ממלכתיים לרוב, לא ידעה מ- עצמים נשגבים רבים כזה של אתמול. לא נפריו אם נאמר, כי מאות הנוכחים „נשמו את ההסטוריה“, כאשר האזינו ב- משך שעה תמימה לתאוריו ה- מרתקים של שרת על דרכו בדרך הזאת - דווקא כל מה שלא שייך לפוליטיקה. אגב - נדמה כי שרת היה אתמול היחיד אשר לא ניצל את ה- מעמד הזה לעריכת השבונות אישיים והיסטוריים שונים. כל האחרים, כולל ראש-הממשלה ונשיא התסתדרות הציונית, השמיעו רמזים שקופים למדי בבואם להשוות את מידותיו התרומיות של שרת לאלו של אישים אחרים בדורנו. כי זו האמת: על היריבות הגדולה בין שרת ובן-גוריון ריחה גם על המעמד הזה. שרת עצמו היה היחיד שהתעלם מכך.

שרת הוא איש העם וזאת למדנו אתמול פעם נוספת. לכל הנוכחים הרבים היו כ- נעים אישיים אתו. שרת עצמו ציין במיפוק ניכר ב- פתח דבריו, כי בין המאות שבאולם לא הצליח לגלות פני איש שאינם יודעים לו היטב.

הרי הם נקבצו כולם - כולל חברי מספסל הלמודים במת- ווד הראשון של גמנסיה הר- צליה. נהיו גם שתי זקנות מופ- לגות, בודתו והמתה, אשר ל- דברי שרת „גיל שתייהן יח- דיו הוא עשר פעמים יותר“ כל המברכים תלו בו את כל המידות הטובות האפשריות. אך כולם הידיו גילו בו קודם כל את האצילות הטבעית ו- כל האמנות ללא סיג לכל חבר ורע. לוי אשכול, אשר כינה אותו „אחי משה“, הדגיש כי „הוא מאלה שאינם יכול להשען עליהם בעיניים עצומות ממש, ללכת אתו אל מעבר להרי החושך מתוך ודאות גמורה שאם יצאת המערכה ב- חברתו לעולם לא תינטש ו- לא תמצא את עצמו עומד ל- בך במצוקתך“. ואמר עליו גם

ד"ר נחום גולדמן: „אין ב- דורנו אלא מעטים מאד, אשר יכולים להימנות בשורה אחת עם סגולות המוסר שלו. אין גבול לנאמנותו לענינים שהוא חובקם ולחברים שהוא עובד אתם.

מוכן שראש העירייה מר מ. איש-שלום, זכר לו בראש ו- ראשונה את חסד עמידתו ב- ראש המערכה המדינית, בה הרה את כל המזימות שבקשו לפגוע בריבונותנו בה ובהיותה בירת ישראל. ואילו נחום גולדמן זקה לזכותו את גיבוש ועיצוב דמותו של המדינאי העברי בדור התחייה, המצויי בבעיות הלולם ומתפשר עמן ומתהלך כשווה בין שווים בכל הוירות המדיניות - במקום השתדלנות ושיטת הזעקה. ה- גדולה שהייתה מנת חלקם של פרינסי הציבור היהודיים בכל הדורות הקודמים. מר גולדמן זכר לו „כי גם ברגעים המרי- רים ביותר לא השתפל, וגם בהתנגשויות ובמשברים שמר בקפידה על רמה גבוהה על דיון וויכוח.

מרבן מאליו: לא העלימו גם את דקדוקיו של שרת בעניני לשון ובלשנות, תוך שמירה קנאית על קיומו של יו"ד. על-כן כינה אותו מר אשכול כ„יצר הנוסח“, ה-

יותו, אפילו לשון של עש- ייה מדינית לא היתה לנו, והוא היה לה לבורא. ניב שפתיים.

כולם הפלגו בשבח פרשת הייו המופלאה והרב-גונית, עד היותו לנו שר-חוק ראשון ו- ראש-ממשלה. ואילו מר שרת עצמו העדיף דווקא לשוב ב- נוסטאלגיה אל אותם ימי ב- ראשית, בתחילת המאה הזאת, כאשר העלה אותו אביו מרוס- יה בשנת 1905. והם התישבו תחילה בכפר ערבי מבודד על אם הדרך מירושלים לשכם, שם הכרו אדמות אחוזה גד- לה. לפני 58 שנה רעה שם משה - שטרם היה בר-מצוות - כבשים ועזים ולמד אצל מורה ערבי, אשר בעצמו לא ידע קרא וכתוב אלא רק הג- חילו ערבית מדוברת. ובכן - משה שרת באמת נלקח מא- חורי הצאן אל מנהיגות העם הזה.

אמר שרת לסיכומו של ה- יום: „אני מנתק עצמי מן ה- מסיבה הזאת ועוקר שמי מפני הנאספים, כי כל אחד מאתנו במה נחשב הוא מול הדבר העצום שנפל בחיינו ובהס- טוריה העברית? ההשגחה עשתה אתנו לכלים ומכשי- רים המחוללים. את המציאות הנפלאה הזאת.“

שיש מלבנון מוזמן להעיד על סכסוך קרקע בחיפה

מאת דוד זורר - מידה בלתי רגילה של נכישות גילה אתמול בית- המשפט המחוזי בחיפה: כי רי למונע את נישולו של אורח ערבי הוכני לשעבר מחלקת ארמה הוויא אמ- מל השופט המחוזי ע. דוי רי צו המאפשר לפרקליט החיפני א. לבהר להפעיל הליכים מדיניים, כאמצעות משגך-החוק וועדת שבות הנשק הישראלית-לבנונית כדי להוכיח אורח לבנוני, מיובאל אבו-פראל, תושב ביירות, למסור עדות לפני בית המשפט.

השופט עצמו אף הדיע ש- הוא מוכן לצאת למחנה לגבול בראש הנקרה כדי לקדם עם את פני העד ולגבות ממנו מקום זה את עדותו. התובע במשפט זה, המייצג על-ידי עו"ד לבהר, הוא ע- בי יליד חיפה בשם פליפ פראן אלעשי, שהיגר מא"י ל- אמריקה בשנת 1911 ימים הוא אורח אמריקני בטרם עזב את ישראל הוא רכש כרחוב ה- נביאים 16 בחיפה, חלקת אד- מה בגודל של 600 מ"ר בש- ביל משפחתו ושלם בעבורה 12,000 גרושים עותומניים. ב- שנת 1920 שלח לאחיו, לואיס, 900 לירות שטרלינג כדי לב- גות על החלקה בנין בו שתי קומות עם חנויות - מיבנה הקיים עד היום. ברבות הונמ הגירו אחיו ואחיותיו לאמריקה וללבנון, אביו מת ואילו אמו התפרנסה עד 1943 - שנת פטירתה - מדמי השכירות של החנויות.

מאת דוד זורר - עשי ארצה בשנת 1954 כתייר וכשהחל לברר את גורלה של חלקת אדמתו, גודע לו כי ה- אפוסטרופוס לנכסי נפקדים ק- כל ילדיו את החלקה על ה- מיבנים, בהיותו סבור כי בע- ליה נפקדים.

האיש נסע חזרה לאמריקה וללבנון והביא עמו תצהירים מאחיו ומאחיותיו על סמך תצהירים הכיר האפוסטרופוס בזכותו של מר אלעשי רק על מחצית החלקה, ותודיעו כי ישחרר את יתרת החלקה עם יציא פס"ד האחרתי מבית- המשפט ביחס לבעלותו בחלק אשני.

לאחר שנעדר מהארץ במשך לדרך אינג' - לחיפה הפלונדי לבל ית-

ת בחקירת הסורים